

kérdőjel

A Debreceni Orvostudományi Egyetem lapja

4. évfolyam 1996. január-február

A tartalomból:

Új tudományág
élvonalában

A belgyógyászat
összerakja az
embert

A Rektori
Hivatal hírei

Válasz egy
névtelen levélre

Levél a miniszter
elnökhöz

Apáczai-díj

Az élet velünk
megy tovább

10 éves a
DOTE-kórus

Sítáborban

„Az élet velünk megy tovább” Megnyílt Gervai Tamás fotóművész kiállítása

A DOTE galériában Gervai Tamás debreceni fotóművész képeire a január 28-i megnyitón sokan voltak kíváncsiak. A több száz vendég között számos illusztris személyiség, egyházi és közéleti vezető, művész volt jelen. A barátok, közeli és távoli ismerősök, akik nem csupán a képeket akarták látni, hanem a súlyos betegségét vasakarattal legyűrő alkotót is. És eljöttek, akik Gervai Tamásnak eddig csak nevééről hallottak, esetleg néhány képét látták, de meg akarták tudni, ki az az ember, aki szenvedése, gyógyulása közepette is fontosnak tartotta, hogy komor élményeit, szenvedését, fájdalommal megörökített apró örömeit bemutassa nekünk.

Csikos Sándor, a Csokonai Színház művésze, Remenyik Sándor alkalomhoz illő, megrázó erejű verseivel köszöntötte a megjelenteket. Rák Kálmán egyetemi tanár nyitotta meg a kiállítást, aki beszédében nem csupán a művész emberi és alkotói erényeire hívta fel a figyelmet, hanem orvosi szempontból is igyekezett érthetővé tenni a fotókon megjelenített betegséget.

A leukémiával – noha sokak szemében rettegett kór – fel lehet és fel kell venni a harcot. Gervai Tamás csontvelő átültetését a Debrecenben történt felkészítés után Budapesten végezték el Hollandiából érkezett sejtekkel. Ő azonban, miközben foggal-körömmel harcolt betegsége ellen, tovább végezte munkáját; tette, amit szerinte egy művésznek ilyenkor is tennie kell, s lefényképezte környezetét, társait, kezelőit, önmagát. A halál árnyékában készült dokumentumok olyan emberekről tudósítanak, akik hozzá hasonlóan vállalták a küzdelmet, hittek gyógyulásukban, s bár gyakran sírni volna kedvük, örülni is tudnak. Megörökített mosolyuk az élet szeretetét, az élet iránti rajongást erősíti meg bennünk.

Egy új tudományág élvonalában

Beszélgetés a Szent-Györgyi-díjas Fésüs László orvosprofesszorral

A Magyar Kultúra Napja alkalmából magas kitüntetést vehetett át Fésüs László, egyetemünk professzora, tudományos rektorhelyettese. Úgy gondolom, nem szükséges őt bemutatni és eltekinthetünk tudományos, oktatói, kutatói munkásságának részletes ismertetésétől. A kitüntetés jelentős állomás egy ember életében. Visszatekintésre, mérlegkészítésre ösztönöz, de ugyanakkor jönnek a napi feladatok. Fokozottan így van ez Fésüs László professzor úr esetében, aki tudományos és oktatói munkája mellett az elmúlt év nyaratól a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektorhelyetteseként nap mint nap foglalkozik az a DOTE tudományos élete szerteágazó napi problémáival is.

Sejtjeink elhalnak és születnek

– *Mi professzornak úrnak fő kutatási területe?*

– A sejthalál, ezen belül az úgynevezett természetes sejthalál kutatása. A természetes sejthalál (apoptózis) molekuláris mechanizmusait vizsgáljuk. Ez a kérdés sokáig nem foglalkoztatta a kutatókat, az utóbbi időben került az orvosi biológiai kutatások középpontjába. Szövegeinkben és szerveztünkben nagyon sok sejt elhal, helyette újjak születnek. Nagyon fontos az egyensúlyi helyzet. Ha bármelyik irányban eltolódás történik, az betegséget jelenthet. Így van ez, ha nem történik meg a sejthalál és ha túl sok lesz a sejt. Ebben az esetben máris a rákos burjánzás közelében vagyunk. Ha túl sok hal el, akkor a különböző sorvadások léphetnek fel. Az egyensúly kérdése foglalkoztat bennünket. A jelenség felismerése a hetvenes években megtörtént, de molekuláris mechanizmusa nem ismert. Ezt kezdtük vizsgálni a '80-as évek vé-

gén, s ez a tevékenységünk hozott jelentős nemzetközi szakmai elismerést a munkacsoportnak. Eredményeink Debrecenben születtek. Olyan enzimet találtunk, amely nagyon fontos szerepet játszik a sejthalál folyamatában. Vagy a sejtek előléseében vesz részt, vagy hozzájárul ahhoz, hogy ne legyen az elhalás olyan, mint amelyet például az infarktusnál tapasztalunk. Magunk sohasem vesszük észre hogy naponta milliónyi sejtünk elhal. A természetes sejthalál alapvetően egészséges folyamat. Ha részletesen ismerjük, akkor terápiás szempontból, gyógyszeres kezeléssel is befolyásolhatjuk. Ha hozzá tudunk nyúlni a mechanizmusához, akkor talán el tudunk indulni például a rák vagy az AIDS-betegségek befolyásolása felé. A mi erőfeszítéseink az utóbbi években arra irányulnak, hogy az eddigi ismereteinket esetleg új gyógyszerek kifejlesztése révén is hasznosítsuk. Fiatal tudományágról van szó, a nyolcvanas évek második felében még kezünkön meg lehetett számolni azokat a munkacsoportokat, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoztak. Ma számuk eléri a többszázat. Hetente jelennek meg publikációk új eredményekkel. Amerikában cégek egész sorát hozták létre azzal a feladattal, hogy a sejthalál-kutatás eredményeit átvigyük a gyógyászatba.

– *Ez azt jelentheti, hogy az orvostudomány választ adhat a hirtelen ránk törő új betegségekre?*

– Ha meg tudjuk akadályozni a sejthalált AIDS-ben, akkor még meghosszabbítható a beteg élete. Ha a rákos sejtre rá tudjuk kényszeríteni, hogy elhaljon, a daganat visszafejlődik.

– *Mennyire lehetünk optimisták?*

– Ha több száz munkacsoport foglalkozik valamivel, az azt jelenti, hogy fontos dologról van szó. A kutatók, ha látják, hogy van esély új felfedezésekre, évtizedekig is dolgoznak valamin. Most még ezen a területen csak a jéghegy csúcsánál vagyunk. Meggyőződésem, nagyon sok új dolgot fogunk még találni a sejthalál-kutatás terén.

A DOTE-n jók a tudományos munka feltételei

– *Debrecenben megvannak-e ehhez a kutatómunkához a feltételek?*

– Mint már említettem, kutatásainkat itt végeztük, publikációink is itt, Debrecenben készültek. Az intézetben a feltételek jók, nemzetközi viszonylatban is versenyképesek vagyunk. Meg lehet találni a nemzetközi tudományos támogatás rendszerében a szükséges forrásokat. A gondot az jelenti, hogy a munkatársak, a fiatalok fizetése olyan alacsony, hogy nehezen tudjuk itt tartani őket. Más kérdés, hogy a világon nemzetközi együttműködés nélkül elképzelhetetlen ma már a tudományos kutatás. Együttműködünk az Európai Unió több országának kutatóhelyeivel, laboratóriumaival. Együtt pályáztunk, együtt dolgoztunk velük, így például az AIDS-szel kapcsolatos kutatásainkat a betegséget okozó vírus

felfedezőjével és a Pasteur-intézzel együtt végezzük. Ők is látták, hogy számukra hasznosak a mi kutatásaink. De említhetem a gyógyszergyárakkal való kapcsolatainkat a francia, a japán és amerikai gyógyszeriparral kialakult rendszeres konzultációkat és együttműködésünket. Versenyhelyzet alakult ki, ma már szinte mindenre pályázni kell, de eddig sikerült elnyerni annyit, hogy tudtuk tartani a nemzetközi szintet. A fölszereltséget, a munkalehetőséget értem ezalatt.

Szent-Györgyi és Laki Kálmán vonzásában

– Mit jelentettek az ön pályáján az Amerikában töltött esztendőik?

– Meghatározó volt számomra, hogy többször kísérletezhettem együtt Laki Kálmánnal és Szent-Györgyi Alberttel. Két szempontból is. Kapcsolatba kerülhettem a magyar tudományosság kontinuitásának általunk képviselt vonalával. Ugyanis a biokémiában a magyar tudománynak két, Szent-Györgyi Albert tanítványaihoz köthető ága alakult ki. Az egyik Straub Brúnóé, aki Magyarországon maradt a háború után. Nevéhez kötődik a Szegedi Biológiai Központ a maga jelentős kutatásaival. Mi egy másik vonalat képviselünk Muszbek Lászlóval: Laki Kálmánhoz kapcsolódik munkásságunk. Meghatározó az a személyes inspiráció is, amit tőlük kaptam. A jelenségek mögött keresni kell kíváncsian és türelmetlenül a molekuláris magyarázatot. Azt a fajta kísérletező szenvedélyt ismertem meg, amely sohasem a nyilvánvalót, hanem az amögött rejlő új és izgalmas kérdéseket akarja feszegetni. A természetes sejtthalál problematikája is ilyen.

A rektorhelyettes három fontos feladata

– Ön nemcsak kutató, de oktató, sőt tudományos rektorhelyettes is.

– Rektorhelyettesként a legfontosabb feladatnak három dolgot tartok. Az egyik a klinikai

kutatások támogatása. Úgy látom, hogy egyetemünk jövője szempontjából az egyik alapvető kérdés, hogy a klinikus kollegák kutatómunkája fejlődjön. Belső mecenatúra pályázatot írtunk ki, most kezdődik az elbírálásuk. Rendkívül fontos a betegeknek látott problémákból kiinduló kutatómunka, amely végül visszatér hozzájuk. Úgy látom, hogy az elméleti intézetekkel együtt jelentős eredmények és projektek születnek. A másik az utánpótlás kérdése. Az egyetem három éve kapta vissza azt a jogát, hogy doktoranduszokat, PhD.-hallgatókat neveljen. Tavaly ősszel avattuk az első doktorokat. Jelenleg hatvan nappali és mintegy száz levelező doktorandusz hallgatónk van, ők jelentik a kutatás jövőjét. A Doktori Tanács elnökeként a többi doktori program vezetőjével együtt kell megteremtünk kutatásaink feltételeit. A harmadik dolog a pénz. A tudományos rektorhelyettes feladata, hogy minél több lehetőséget teremtsen arra, hogy pénzügyileg finanszírozni tudjuk a kutatásokat. A saját költségvetésünkéből is tudunk pénzt eltenni erre, így vált lehetővé, hogy belső pályázatokat írjunk ki. Lehetőséget látok a gyógyszergyárakkal, a gyógyszeriparral való együttműködésben, úgy tűnik, „nem ült” le annyira a hazai gyógyszeripar, sem a korábbi kapcsolatrendszer, hogy ne tudnánk idehozni támogatókat. Még egy dolgot szeretnék megemlíteni. Az egyetem akkreditációjának a kérdését. A Tiszántúlon kezdődött el a folyamat, s valamennyi felsőoktatási intézmény sorra kerül. Mi is sokat dolgoztunk önmagunk értékelésén, ennek a munkának az összefogása is az én feladatomban. Most februárban jön a látogatóbizottság, elkészíti jelentéseit, s a személyes tapasztalatok alapján az egyetem minősítését. Ez hosszú évekre meghatározza a rólunk kialakult képet. Minősítenek, lehetünk kiválóak, erősek, gyengék. Tehát roppant fontos saját értékeink felmutatása, de meg kell keresni azt a területet is, ahol előrébb kell lépniünk. Látnunk kell, hol nem vagyunk erősek, hol kell a következő

években javulni. Az önértékelés tehát egyben a feladatok meghatározása is.

Itthon tartani a kutatókat

– Hogyan egyeztethető össze a tudományos kutatómunka, az intézet vezetése és a rektorhelyettesi feladatok ellátása?

– Amikor ilyen jelentős feladatot vállal az ember, akkor tudnia kell, hogy nincs kötött munkaideje. Ez nem új dolog számomra, hiszen a kutatómunka természetesen ilyen. A napi munkarend nem köthető munkaidőhöz. Mindenesetre minden tartalékenergiát mozgósítani kell. Kevesebbet utazom konferenciákra, kevesebb külső elfoglaltságot vállalok. Sokkal jobban meg kell szervezni az életemet, mint eddig. Tudni kell, mire mennyi időt és energiát lehet fordítani.

– A Szent-Györgyi Albert-díjat azok kaphatják, akik a jelentős tudományos kutatómunkájuk mellett iskolateremtő egyéniségek is.

– A Szent-Györgyi-díjat 1993-ban alapította a kormány, hogy a nemzetközi viszonylatban számottevő iskolateremtők munkáját megbecsülje. Most harmadik alkalommal adták ki. A rangját emeli, hogy az ünnepség a magyar kultúra napjával kapcsolódott össze. Számomra az, hogy az elismerés Szent-Györgyi Albertre emlékeztet, talán többet is jelent, mint másoknak. Az ő példája azt mutatja, mennyi mindennel tartozunk hazánknak. Őt annak idején a politika távozásra kényszerítette. De itthon végezte Nobel-díjas kutatásait. Ha itthon születik jelentős tudományos eredmény, akkor az számomra kedvesebb. Feladatunk, hogy hazánkban teremtsünk lehetőséget a magas színvonalú kutatómunkára. Azt szeretném, ha a fiatal munkatársak a külföldi tapasztalatokat hazahozva itthon dolgoznának, biztosítanák a magyar tudomány sikereinek folyamatosát az elkövetkező évtizedekben is.

Filep Tibor

A belgyógyászat az a szakma, amely próbálja összerakni az embert

Beszélgetés Szegedi Gyula akadémikus orvosprofesszorral

Ritkán telik úgy el szombat vagy vasárnap, hogy ne lenne bent a klinikáján. Ha megmaradt szabadságait össze lehetne rakni, sok embert ki tudna vele segíteni. Több mint harminc éve oktatja, gyógyítja a belgyógyászati és az immunológiai betegségeket. Tavaly decemberben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjai közé választották. Az országban kétszáz hetven éven aluli akadémiai tag van, Debrecenben tizenkilenc. Az orvostudományi egyetem öt akadémiai tagja közül Szegedi Gyula professzor az egyetlen, aki közvetlen a klinikai betegellátás területéről lett akadémikus. A Tüdőgyógyászati Klinika belgyógyászati részlegét vezette 1975-től, majd ebből önálló klinikává szervezte és vezeti a III. sz. Belklinikát 1982 óta. Az Immunológiai Szakmai Kollegium elnöke, több immunológiai társaság vezetőségi tagja. Akadémiai tagsága alkalmából beszélgettünk tudományterületének eredményeiről, szakmai pályafutásáról.

– Mint orvostanhallgató, a Tudományos Diákkör szakköröseként már részt vett tudományos kutatásokban, a DOTE Kórhonctani Intézetében. Mikor dolgozni kezdett, miért kötelezte el magát mégis a belgyógyászat mellett?

A patológia jó előtanulmányokat jelentett

– Azt szoktam mondani, hogy az egyik legfontosabb klinikumnak a patológiát tekintem. A diagnosztikában jelentős mértékben segíti a klinikusokat. Tudtam, hogy a patológia jó előtanulmányokat adhat klinikai, belgyógyászati orientációhoz. Ötöd- és hatodéves koromban már elkötelezetten a belgyógyászat területén dolgoztam. Szigorló évemben megkaptam a kinevezésemet a

Petrányi professzor irányította II. sz. Belklinikára. A belgyógyászat az az integrív szakma, amely próbálja összerakni az embert, komoly figyelmet, megalapozott tudást igényel. A legátfogóbb orvosi szakmának tartom.

– Van-e szakmai példaképe?

– Több olyan egyetemi oktatóm volt, akikre máig nagy tisztelettel gondolok. Közülük Kesztyűs Loránd professzort, a Kóréletlani, és Endes Pongrácot, a Kórhonctani Intézet egykori professzorát

említeném. Petrányi Gyula professzort tanítómesteremnek tekintem.

– Kezde éveiben tudományos aspiránsként dolgozott Petrányi Gyula akadémikus mellett. Az ő immunológiával foglalkozó kutatásait ön vitte tovább.

– Petrányi professzor volt az első, az immunológiát magas szinten művelő magyar klinikus. A II. világháborút követően fiatalon került Debrecenbe, kardiológusként indult volna, de a felszereltséget és a lehetőségeket látva, irányt változtatott. Az 1950-es évek közepétől kezdett klinikai immunológiával foglalkozni. A Petrányi-iskola eredményeire alapozva az immunológiai kutatásokat, gyógyító tevékenységet a III.

Belklinika folytatta.

– Mivel foglalkozik az immunológia?

– Az immunológia az orvostudomány interdiszciplináris területe. Ha az immunrendszer nem megfelelően működik, alulműködik, akkor különböző immunhiányos fertőzések, daganatok alakulhatnak ki, ez történik az AIDS-fertőzéskor is. Az immunrendszer lép működésbe akkor is, amikor valamilyen szervet próbálunk be-csempészni az ember szervezetébe, azért, hogy pótoljuk a működésképtelenné vált szívet, tüdőt, hasnyálmirigyet. Bizonyos esetekben elő kell segíteni, bizonyos esetekben gátolni kell az immunrendszer működését. De az immunológiai rendszer működik a terhesség alatt, hogy megmaradjon a magzat az anya szervezetében. Immunológiai tényezőket lehet felfedezni a különböző allergiás megbetegedéseknél.

A felnőttkori autoimmunbetegségekkel foglalkozunk

– Az önök által végzett kutatások segítik-e a klinikán végzett gyógyító tevékenységet?

– Főként a felnőttkori autoimmun-betegségekkel foglalkozunk, melynek 45-50 elkülönült fajtája van. Ezek minden egyes részét érintik a klinikai orvostudománynak. Az utóbbi években a diagnosztikai lehetőségek sokat javultak. A mi kutatásaink, mivel klinikai kutatások, döntően kapcsolódnak a betegellátás mindennapjaihoz. Fontos feladatunk a betegség korai felismerése, a betegség természetének jobb megismerése, az ilyen betegek gyógykezelése, életminőségük javítása, és az új gyógyeljárások meghonosítása.

– Van-e együttműködés az immunológiai kutatásokkal foglalkozó intézetek között? Bekapcsos-

lódnak-e nemzetközi kutatásokba?

– Az immunológia úttörőinek – itt elsősorban Kesztyűsre, Gergely Jánosra, Petrányira gondolok – köszönhetően viszonylag korán kialakultak a megfelelően ütőképesség elméleti, de klinikai immunológiát is művelő csoportjaik Magyarországon. Az utóbbi időt figyelembe véve a tudományos társaságok közül az egyik legmagasabb pályát futotta be ez a társaság. A rendszeres kongresszusok, továbbképzések, a világkongresszus Magyarországon rendezése, a nemzetközi kongresszusok biztosították, hogy bekerüljünk a nemzetközi vérkeringésbe. A klinikámon dolgozó orvosok közül többen, de én magam is, hosszabb ideig nyugat-európai országokban és az Egyesült Államokban tanulmányutakon vettünk részt. Széles körű kapcsolatrendszerünk Franciaországtól, Angliától kezdve az Egyesült Államokig terjed. Nemcsak mi keressük a szakmai kapcsolatot, bennünket is keresnek és kérnek nyugat-európai államok az együttműködésre.

– Szavai sejtetni engedik, hogy a nemzetközi összehasonlítás tekintetében nem vagyunk lemaradva e területen.

Eredményeink megnyugtatóak

– Gyógyítási eredményeink, túlélési adataink nem rosszabbak,

sőt időnként jobbak, mint a nyugat-európai országokban. A folyamatos kontrollvizsgálatokkal szinte „együtt élünk” betegeinkkel, s ezt a nyugati biztosító és a beteg nem tudja megfizetni. Nem a minőséggel, nem a tudással van problémánk. A gondunk az, hogy anyagi okok miatt nem tudjuk beépíteni a kezelésbe azokat az eredményeket sem, amiket a nemzetközi szakirodalomban mi publikálunk először. A mai finanszírozási rendszerben a magas szintű ellátást nyújtó klinikák károsodnak. Az átlagos támogatás nem kedvez a minőségi ellátásnak.

– Szigorú vizsgáztató hírében áll. Mint klinikaigazgató, magas szintű követelményeket állít orvosai elé.

– Valóban megkövetelem azt a tudásanyagot, ami nélkül nehéz elképzelni, hogy valaki beteg emberhez nyúljon vagy gyógyítson. A belgyógyászatot lehet jelesen vagy jól tudni, de ennél gyengébb osztályzatot már nem szívesen adok. A kettes tudással már nagyon sok bajt lehet okozni a betegellátásban. A beosztottaimtól nem vitás, hogy megkövetelem a fegyelmet, a minőségi munkát. De ugyanennek jómagam is igyekszem megfelelni. Segítem munkatársaim tudományos fejlődését. Az igény szint fokozása, a motiváció nagyon fontos, de egy intézetvezetőnek ehhez bizonyos feltéte-

leket is biztosítani kell. Anyagiakban, műszerezettségben, külső kapcsolatokban egyaránt. Nem állunk rosszul tudományos támogatottságban, témavezetőkben.

– Hallgatók is bekapcsolódhatnak kutatásaikba a tudományos diákkör keretében?

– Igen. A húszéves jubileumi tanácsülésünkön összeszámoltuk, hogy az elmúlt húsz évben nálunk 90 tudományos diákkörös hallgató dolgozott. Ez évente 4-5 embert jelent. Életútjukat tovább követve kiderült, hogy egynegyedrészünk elkötelezte magát az immunológiával.

– A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották múlt év decemberében, ami az elérhető legmagasabb tudományos rangok egyike. Mit jelent ez az ön számára?

– Nem nagyon akartam magam se elhinni. Álomnak tűnő lehetőség volt. Túlságosan nem is foglalkoztatott ez a kérdés. Végeztem a dolgomat. Petrányi professzor volt az utolsó igazán klinikus akadémikus az egyetemen, de ő 1973-ban felkerült Budapestre. Nagy öröm számomra, hogy a közvetlen betegellátásból én képviselhetem az egyetemet az akadémiaán.

P. B. J.

Válasz egy névtelen levélre

Kedves Levélíró!

Azt írja, hogy az egyetem diákja, s az egyetem jó hírnevét féltve ragadott tollat akkor, amikor a véletlen folytán olyan iratokra bukkant, amelyek visszaélés lehetőségét vetik fel a DOTE Térítési Orvosképzési Irodája pecsétjével ellátott diákigazolvánnyal kapcsolatban. Osztik aggodalmát, az efféle rendkívül sajnálatos és eléggé el nem térhető esetek óhatatlanul árnyat vehetnek tevékenységünk adott területének akár egészére, s azon ártatlan, kitűnő és igyekvő DOTE munkatársakra is, akik jóhiszeműen, nagy igyekezettel fáradoznak oktató munkánk javára. E szférában nem léteznek "kis jelentőségű" ügyek, s ez sem az. Hiszem és tudom, hogy a túlnyomó többség és a DOTE érdekeit képviseltük akkor, amikor az ügyben szigorú vizsgálatot rendeltünk el, s feljelentést tettünk a Rendőrkapitányságon is. Az egyetem, a hallgatók és az oktatók érdeke azt kívánja, hogy mindent megtegyünk a vétkes személyének kiderítésére, s ígérjük, a megfelelő és szigorú felelősségre vonás nem marad el.

Szigorítjuk a diákigazolványok, s általában az igazolások kiadásának rendszerét.

Köszönjük, hogy levelével, információival segített. Örömmel veszem ha felkeres, s felfedi személyét, s akár további információkkal segít közös fáradozásunkban, a DOTE szakmai, közéleti tisztaságának megőrzésében.

Debrecen, 1996. február 7.

Dr. Udvardy Miklós
oktatási rektorhelyettes

A Rektori Hivatal hírei

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsa 1995. december 19-én tartotta 1995/96. tanévi IV. rendes ülését.

Rektori beszámoló

Napirend előtt a rektor és a rektorhelyettesek hagyományos keretek között egyetemi doktorra avatták Varga Editet, a DOTE Gyógyszertani Intézet tanársegédjét és Dr. Öszéné Gajdos Anikót, a nyíregyházi "Egészség" Gyógyszertár gyógyszerészét. Mind a két jelölt summa cum laude minősítéssel szerzett egyetemi doktori diplomát.

Az Egyetemi Tanács elnöki tisztét ellátó Dr. Muszbek László rektor üdvözölte a Tanács tagjait, majd a szokásos rektori beszámoló keretében tájékoztatást adott a Magyar Rektori Konferencia balatonöszödi két napos üléséről.

A konferencián alkalmuk nyílt az új művelődési és közoktatási miniszterrel, Dr. Magyar Bálinttal találkozni. Úgy tűnik, hogy az új miniszter a felsőoktatás ügyeit, problémáit tekintve érzékenyebb, mint a leköszönő miniszter volt. Vannak elképzelései és van kommunikációs készsége is, amit az előző miniszternél kevésbé tapasztalhattak. Nagy reménnyel néznek működése elé, és reméli, hogy ez várakozásukat igazolni fogja. A Rektori Konferencián két alapvetően fontos kérdéssel foglalkoztak: az egyik a normatív finanszírozás, a másik a struktúraváltás.

A normatív finanszírozással foglalkozó FTT bizottság munkája folytatódott - kiegészülve más szakértőkkel -, és odáig haladt, hogy konkrét számadatakkal rendelkeznek. Ezek az első pillantásra nem kedvezőek. A 100 százalékos finanszírozás esetén - amely azt jelenti, hogy ezt a 100 százalékos finanszírozást jelenleg a pénzügyi kormányzat nem vállalja fel - az orvostudományi túlf finanszírozottnak tűnik. A valódi finanszírozás 80 százalék körül fog beállni. Ennek a megkülönböztetésnek csupán elméleti jelentősége van. A 80 százalékos finanszírozás az orvostudományra kivetítve, a jelenlegi mintegy 25 százalékos csökkenését jelentené. A bizottság adatai szerint az orvostudományi egyetemek között elég erősek az eltérések. A legjobb helyzetben a SOTE (Simmelweis Orvostudományi Egyetem) van. A Debreceni Orvostudományi Egyetemet kevésbé, de még mindig érinti ez az ún. túlf finanszírozottság. Ezzel kapcsolatosan a következőt sikerült elérni. Az egyik, hogy a finanszírozás bevezetése elhalasztódik úgy, hogy a jelenlegi elképzelések szerint ez a csökkenő finanszírozás csak július 1-től kerül bevezetésre, amikor félévente 5 százalékos lépcsőzetes csökkentésről lehet szó. Ez egyrészt azt jelenti, hogy a féléves latencia idő alatt még felül lehet vizsgálni a számításokat, meg lehet változtatni ezeket az értékeket. A másik, hogy július 1-től csak 5 százalékos

csökkentés történne, ami azt jelenti, hogy éves viszonylatban 2,5 százalékos az orvosképzésre fordított összeg csökkenése. Feltehetően a DOTE esetében ez még kevesebb lesz.

A struktúraváltással kapcsolatban elmondta, hogy szintén megjelentek az első igazán konkrétan tekinthető állásfoglalások. Az állásfoglalás szerint a felsőoktatási intézményeknek három lehetőségük van:

- maradnak abban az állapotban, amelyben vannak, és ebben az állapotban egzisztálnak, ha egzisztálhatnak. Ez az akkreditációtól és a pénzügyi lehetőségektől függ. Ez összefügg azzal, hogy a Felsőoktatási Törvény módosítása feltehetően megváltoztatja az egyetemi akkreditáció feltételeit.

A felsőfokú oktatási intézmények integrációjának két típusa van kialakulóban:

- Többkarú nagy egyetemek (integrált egyetemek), amelyek akkor keletkeznek, ha a korábbi egyetemek karként "beintegrálódnak" egy ún. "nagy egyetembe", és annak ilyen módon képeznek a részét;

- Ún. szövetségi egyetemi rendszer, amely - a DOTE esetében - a legelképzelhetőbbnek tűnik. Ebbe a szövetségi egyetemi rendszerbe az egyetemek mint önálló és megmaradó diploma kibocsátás jogával is bíró jogi személyek lépnek be. De az új szövetség - a Debreceni Egyetemi Szövetség - is jogi személyiséggé válik, külön lehetősége lesz diploma kiadásra, karokat tarthat fenn, amelyek nem tartoznak a szövetségben résztvevő egyetemek struktúrájába, hanem direkt módon a szövetséghez. Ezt a szövetséget egy igazgató (professzionális) vezetné a tervek szerint, vagy ha a tanszékvezetők közül választanának, úgy az igazgatónak fel kellene adnia a korábbi tanszéke vezetését. Ezáltal tulajdonképpen ő is professzionális igazgatóvá válna.

A vezető testületet egy ún. szenátus jelentené. Ebben a szövetségi rendszerben léteznének - akadémiai szempontból nem sok változtatással - a jelenlegi egyetemi struktúrák, megtartva Egyetemi Tanácsukat, karikat, szakjaikat, rektorukat. Illetve megtartva mindazokat a jogukat, amelyek a kurikulumok kialakításánál, az ún. akadémiai (egyetemi) szakmai élet területén hozzájuk tartoznak. A pénzügyi kormányzat koncepciója szerint - amelyet átvenni látszik a művelődési kormányzat is - nem tartható fenn az önálló gazdálkodás, legalábbis nem az egyetemi szférában. Megtartható viszont az OEP bevétel területén az önálló gazdálkodás, illetve az eredményérdekeltégű tevékenységek során származó pénz önálló kezelésének a joga. Az egységes pénzügyi struktúrán belül el lehet különíteni különböző számlákat, ún. "telephelyi számlákat", ami azt jelenti, hogy akár az egészségügyi főiskola, akár az orvoskar külön számlával jelenthet meg. Kívánatosnak tartják a kiszolgáló funkcióknak az egységesítését, ezen kívül az oktatást közvetlen kiszolgáló oktatási egységeknek az össze-

vonását (Lektorátus, Testnevelési Tanszék stb.), közös tanszékek kialakítását, karok indítását, közös szakoknak a preferenciáját. Ehhez a témához kapcsolódóan frásos anyagot is kaptak az Egyetemi Tanács tagjai, amelyet szeretne a következő egyetemi tanácsülésen vitatni meg.

Sikerült meggyőzni a pénzügyminisztert arról, hogy a felsőoktatásba érdemes olyan módon is invesztálni, hogy a világbanktól erre a célra kölcsönt vegyen fel a Kormány, és ezt kizárólag az integrációt elősegítő célokra fordítsa.

A rektor tájékoztatta az Egyetemi Tanácsot a Debreceni Orvostudományi Egyetemen induló új beruházásról és az ezzel kapcsolatos döntésről. A Népjóléti Minisztérium mintegy 1 milliárd értékű beruházási keretet biztosított, a III. sz. Belgyógyászati Klinika rekonstrukciója céljára. Ennek volt a tendertárgyalása a közelmúltban. A beruházás elnyerésére 6 cég nyújtotta be a pályázatát. A végső döntést alapvetően meghatározta a népjóléti miniszter, aki bekérte az anyagot, és részletes vizsgálat alá vetette az egész tenderpályázatot. A végső döntés két cég között dőlt el. Az egyik a debreceni illetőségű HUNÉP, a másik a nyíregyházi Kelet-Spect nevű cég. A választást megkönnyítette a miniszter úr levele, melyben leszögezte, hogy az 1.070 millió forintos bekerülési összegnél nagyobb összeget nem tud a minisztérium a DOTE rendelkezésére bocsátani. A Tender Bizottság ezt követően a pénzügyi feltételeknek egyedül megfelelő pályázót, a Kelet-Spect céget hirdette ki győztesnek. Kérték a miniszter urat, hogy a beruházás ellenőrzésére és irányítására miniszteri biztost jelöljön ki.

Az elmúlt egyetemi tanácsülésen újra választották a SzMSz Bizottságot, de egy helyet nem tudtak betölteni, mert az Egészségügyi Főiskolai Kar hallgatót nem tudott megnevezni. Ennek korrekciója megtörtént. A főiskola Szabó Veronika III. éves szociális munkás szakos hallgatót javasolja az SzMSz Bizottságba, mellyel az Egyetem vezetése egyetért.

Örömmel jelentette be, hogy a Magyar Tudományos Akadémia év végi rendes közgyűlése Dr. Szegedi Gyula egyetemi tanárt, klinikai rektorhelyettes az Akadémia tagjává választotta. Reméli, hogy ez a választás nemcsak Szegedi professzor úrnak, hanem az orvostudományi egyetem tudományos életének a megbecsülését és tudományos eredményeinek az elismerését is jelenti az Akadémia részéről.

A TB újabb 60 millió forint pótlólagos átutalásával járult hozzá a betegellátás költségeihez.

Az oktatási rektorhelyettes tájékoztatója

Dr. Udvardy Miklós oktatási rektorhelyettesi beszámolójában elmondta, hogy az elmúlt tanácsülés óta több Oktatási Bizottsági ülés is volt. Számos olyan kérdés merült fel, amelyben az Egyetemi Tanács tájékoztatására és szavazatára van szükség.

Az egyik, a Tandíj és Juttatások Szabályzatának kérdése. Az ezzel kapcsolatos tervezetet megkapták a

Tanács tagjai. A befizetések az első félévben zökkenőmentesen zajlottak. Technikailag, és a rendelet értelmében is szükséges volt, hogy egységes szabályzat szülessen az Egyetem általános orvosi, fogorvosi szakát és a főiskolai kart illetően. A főbb irányelvek ismertek. Azokat a részeket, amelyek a működőképességre, tandíjkezdvezményre, ösztöndíjra vonatkozó szabályzatok voltak, az Egyetemi Tanács szavazatával korábban megerősítette.

A továbbiakban tájékoztatta az Egyetemi Tanácsot a nyelvoktatás terén foganatosított kényszerű intézkedésekről, illetve a továbbiakban megfontolandó módosításokról.

Dr. Udvardy Miklós az V. év tanrendi tehermentesítésére tett javaslatot, amelyet az Egyetemi Tanács jóváhagyott.

A továbbiakban tájékoztatta az Egyetemi Tanácsot az Oktatási Bizottság által hozott határozatokról.

Tájékoztatta az Egyetemi Tanácsot arról, hogy a Buffalo University-vel ez év tavaszán aláírt, kari szintű megállapodásnak megfelelően VI. éves hallgatók számára három hónapos időszak biztosítható a Buffaloi University-n az Amerikai-Magyar Orvosok Társaságának segítségével.

Az Oktatási Bizottság Dr. Szép Imre főorvos előterjesztésében foglalkozott a mentősziszi nappali képzés beindításának kérdésével a DOTE Egészségügyi Főiskolai Kara keretében.

A tudományos rektorhelyettes tájékoztatója

Dr. Fésüs László tudományos rektorhelyettes két témában kívánta az Egyetemi Tanácsot tájékoztatni, illetve egy kérdésben az Egyetemi Tanács szavazását kérni.

Az Országos Kutatás- és Fejlesztési Bizottság meghívta az Egyetem tudományos rektorhelyettesét és a DOTE Kutatás- és Fejlesztési Bizottságának elnökét egy megbeszélésen való részvételre, s felkérték, hogy a DOTE dolgozza át a Kutatás- és Fejlesztési Szabályzatát, amelybe be kell vezetni bizonyos követéses eljárásokat a klinikai gyógyszerkísérletek terén. Közölte, hogy a III. fázisú klinikofarmakológiai vizsgálatok lekerülnek döntésre a regionális Kutatás- és Fejlesztési Bizottsághoz, és ennek a szabályzatát kell részletesen kimunkálni. A szabályzat első verzióját a Tudományos Bizottság látta és úgy ment el akkreditálásra.

Az Egyetem vezetése - egyetértésben a Kutatási és Fejlesztési Bizottsággal illetve a Tudományos Bizottsággal - a külső kutatási szerződésekkel kapcsolatos eljárási rendet január 1-től megváltoztatja. Ettől az időponttól kezdve a KK szerződések jóváhagyására a Rectori Hivatalba küldendők be. Ez semmiképp sem korlátozza az eddigi kezdeményezést, és igyekeznek gyors eljárással végezni a KK szerződéseknek az előkészítését és engedélyezését. Ezt az tette szükségessé, hogy egyrészt a központi utasítások megváltoztak, másrészt közgazdasági szempontból is szükséges a KK szerződések megvizsgálása.

Örömmel jelentette be, hogy az Egyetem vezetése

sének kezdeményezésére - a Tudományos Bizottság támogatásával, és a gazdasági vezetőkkel történt konzultációk után - lehetőség nyílik a klinikai kutatás belső, mecenatúra-jellegű támogatására. Ha az Egyetemi Tanács jóváhagyja, akkor a január 31-re beérkező pályázatokat márciusig elbírálják. Ez stratégiai kérdés is, hiszen a klinikai kutatás fejlesztése és támogatása alapvető kérdés az Egyetem jövője szempontjából. Kéri az Egyetemi Tanácsot, hogy a kiküldött anyag ismeretében a szóbeli kiegészítés után szavazással fogadják el az előterjesztést. Az Egyetemi Tanács az előterjesztést jóváhagyta.

A kollektív szerződés módosítására vonatkozó javaslat

A kollektív szerződés módosítását célzó előterjesztést széleskörű vita után számos módosító javaslat elfogadását követően az Egyetemi Tanács jóváhagyta.

Javaslat Pro Universitate kitüntetésre

A Pro Universitate emlékérem kitüntetés adományozására irányuló előterjesztés bevezetőjeként ismertette a DOTE Kamarakórusa történetét és méltatta tevékenységét. Eszerint, mint az Egyetemi Tanács idősebb tagjai körében jól ismert, egyetemünk Közművelődési Bizottsága keretében 10 év óta működik a Gulyás György karnagy által alapított DOTE Kamarakórus.

A kórus alapításának kettős célja volt:

- A kórusművészet iránt érdeklődő, a karéneklésben aktív közreműködést vállaló egyetemi polgárok számára lehetőséget nyújtani ilyen irányú ambíciójuk érvényesítésére,

- az egyetem ünnepi rendezvényei méltóságának, ünnepélyességének emelése érdekében élő zenével hozzájárulni az ünnepség méltó hangulatához.

Az elmúlt 10 év tapasztalata igazolta a döntés helyességét, amennyiben a kórus lelkes tagjainak töretlen ambíciója és Berkesi Sándor zeneművészeti főiskolai docens, karnagy úr magas zenei felkészültsége, tehetsége és elhivatottsága folytán képes olyan művészi élményt nyújtani a kórus, amely méltó egyetemünk rangjához és hírnevéhez. Az énekkar katalizáló szerepet tölt be az UNIVERSITAS szellemiségének ápolásában is, amennyiben a Református Kollégium Kántusával és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Konzervatóriuma növendékeivel való gyümölcsöző együttműködése szélesíti és színesíti Debrecen felsőoktatási intézményeinek informális, kulturális kapcsolatait. A kórus művészi fejlődését jól érzékelteti a Kodály évforduló alkalmából készült magnó-felvétel, amely a DOTE kórus önálló produkciója, valamint az 1994-ben a debreceni Szent Anna Székesegyházban a Kollégiumi Kántussal és a Debreceni Filharmónikus Zenekarral készült közös CD lemezfelvétel, nem utolsósorban a

DOTÉ kórus utóbbi években elnyert "hangversenykórus" minősítése, ami a kórusművészet legmagasabb szakmai elismerését jelenti.

Egyetemünk kamarakórusa Németországban, Olaszországban, Belgiumban, Svájcban, Romániában és Szlovákiában szerepelt nagy sikerrel.

A külföldi turnék közül kiemelkedik az 1990 évi belgiumi, amikor a maasmehelen-i nemzetközi kórusversenyen az együttes első díjat nyert.

Az adventi nagytemplomi, valamint az Elméleti Tömb aulájában tartott hagyományos karácsonyi hangversenyek jól szolgálják az egyetemnek a város polgáraival való kapcsolatát.

A kórus 10 éves töretlen fejlődése, a kórus tagjainak tiszteletreméltó elhivatottsága és ambíciója, valamint Berkesi Sándor karnagy úr áldozatkész, magas színvonalú munkája, messzemenően kiérdemelte, hogy a DOTE Kamarakórusának az Egyetemi Tanács a PRO UNIVERSITATE emlékéremet adományozza.

Dr. Módos László: közölte, hogy nagy öröme szolgál ez a javaslat. Véleménye szerint a kórus igényli a pénzügyi támogatást az Egyetem részéről, illetve támogatni kellene a külföldi útjait is. Úgy gondolja, hogy mivel elfogyott a kórus-kazetta, ezért újra ki kellene adni.

Az Egyetemi Tanács a Pro Universitate kitüntetésnek a DOTE Kamarakórusa számára történő odaítéléséről 52 igen, 0 tartózkodás, 3 nem szavazattal döntött.

A karácsonyi koncerten Udvardy rektorhelyettes úr átadta a kórus vezetőjének a Pro Universitate emlékéremet az Egyetemi Tanács nevében.

Egyebek

Dr. Muszbek László bejelentette, hogy két egyetemi tanári állást hirdettek meg. Az egyik a Gyermekgyógyászati Klinikán, a másik pedig az Anatómiai Intézetben.

Valamennyi oktatási szervezeti egység megkapta azt a körlevelet, amelyben docensi előterjesztésekre tehetnek javaslatot.

Rövid időn belül meghirdetik az Egyetemi Tanács által alapított tanszékek tanszékvezetői állásait is.

A Promóciós Bizottságot felkérték arra, hogy három dologgal foglalkozzon. Az egyik, az ún. Emeritus Professzori cím megalapításának a kérdése. A kitüntető cím adományozására a Felsőoktatási Törvény nyújt lehetőséget. Az Egyetemnek még nincs Emeritus Professzori Szabályzata, ezért a szabályzat kidolgozására a Promóciós Bizottságot kérték fel, és azt az Egyetemi Tanácsnak kell elfogadnia. A másik, az Egyetemi Tanács által már megszavazott ún. klinikai főorvosi cím. Az ehhez szükséges szabályzat még nem készült el. Ennek a kidolgozása is a Promóciós Bizottság feladata. A harmadik kérdés ami a Promóciós Bizottság hatáskörébe került a Visiting Professzorokra vonatkozó szabályzat. A DOTE-n problémát okozott, hogy - adott esetben -, egyfajta ilyen elismeréshez csak a "tiszteletbeli" professzori cím adományozása állt rendelkezésre.

Újabb probléma ami az akkreditáció során merült fel, hogy a Felsőoktatási Törvény az adjunktusi kinevezéshez bizonyos követelményeket támaszt. Jelenleg a kinevezés az intézetek és klinikák vezetőinek a jogköre, amit nem szeretnének az intézetek és klinikák vezetőinek hatásköréből elvonni, de szükség van egy olyan kontrollra, amely ennek a törvényességi

feltételeit biztosítja. Tehát arról van szó, hogy az illető megfelel-e az adjunktusi cím - Felsőoktatási Törvény és az SzMSz által előírt - követelményeinek. Erre a feladatra is a Promóciós Bizottságot szeretnék fölkeríteni, de ehhez szükséges az Egyetemi Tanács jóváhagyása. Az Egyetemi Tanács a jóváhagyást megadta.

A debreceni egyetemi rektorok is csatlakoztak

Muszbek László, a DOTE, Bazsa György, a KLTE, Loch Jakab, a DATE rektora, valamint Berényi Dénes, a DAB elnöke úgy döntött, csatlakozik szegedi kollégáik által a miniszterelnökhöz írt nyílt levélhez.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Az ország közvéleményét élénken foglalkoztatja az a tény, hogy az 1995. évi privatizációs bevételek jelentősen meghaladták a tervezett és a többletbevételnek egy részével a kormány az ország fejlődését elősegítő programokat kívánja támogatni. Kérjük Miniszterelnök Urat, hogy ennek az összegnek egy kisebb hányadát, körülbelül 2-3 milliárd forintot szíveskedjenek az ország jövőjét alapvetően befolyásoló műszaki fejlesztés és a tudományos kutatás pozícióinak javítására fordítani. Mindkét területen kritikus helyzet alakult ki, amely Miniszterelnök Úr előtt is jól ismert: az OMFB elveszítette a korábban kutatásra és műszaki fejlesztésre kapott pénzügyi keretének jelentős részét, a tudományos kutatás alaptámogatása pedig nominálisan alig több mint 15-20 évvel ezelőtt.

A fent jelzett összeg az OMFB és az OTKA általi szétosztását, szigorú versenyeztetés mellett, a következő alprogramok támogatására javasoljuk:

1. Az ország műszaki fejlődését elősegítő, konkrét gyakorlati eredmények elérését biztosító kutatás-fejlesztési programok támogatására.

2. Az ország jövője szempontjából döntő természettudományi, műszaki és orvostudományi alap kutatások támogatására. A támogatásban elsősorban azokat a kutatócsoportokat célszerű részesíteni, amelyek az elmúlt 10-15 évben nemzetközileg is kiemelkedő tudományos eredményeket értek el.

3. A kutatószféra által az elmúlt években beszerzett nagy értékű műszerek, berendezések szervizelésére, üzemeltetésére és korszerűsítésére. Ennek elmaradása a nagy értékű műszerek kihasználását, működtetését veszélyezteti, és azok tönkremeneteléhez vezet.

4. Az idén végző tehetséges doktoranduszok további kutatásának elősegítésére.

Apáczai-díj főiskolaszervező tevékenységért *Új képzési formák a nyíregyházi egészségügyi főiskolán*

A Magyar Kultúra Napja alkalmából Lukácskó Zsolt, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karának főigazgatója Apáczai Csere János-díjat kapott. A hatvanas években még megbújó kaderszemponatok miatt (édesapja református lelkész volt) nem kerülhetett orvosi, vagy gyógyszerészi pályára. Mindenáron agrár szakembert akartak belőle képezni. Végül sikerült bejutnia a Kossuth Lajos Tudományegyetemre és 1971-ben szerzett biológus diplomát. Vétek János, a nyíregyházi mezőgazdasági főiskola főigazgatója hívta a szomszéd városba, mondván,

olyan új szemléletű biológiai oktatást képzel el, ahol már a populáció, a genetika, a sejtbiológia is teret kap. A meghívást elfogadta. A polgári repülőgépvezetőképzés terén a pilóták pszichoszomatikus kondicionálásával és kiválasztásával foglalkozott többek között hosszú éveken át. Szabolcs-Szatmár megyében ő alakította meg a szociológiai bizottságot, amelynek jelenleg is elnöke, a Magyar Testnevelési és Tudományos Tanács tagja. Több tudományos bizottságban is tevékenykedik. Immár évek óta a Debreceni Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karának

főigazgatója. Még 1988-89-ben Szabolcs-Szatmár megye vezetői keresték meg, hogy vegyen részt egy egészségügyi főiskola szervezésében. Az akkori egészségügyi miniszter tanácsadó testülete szerette volna ugyanakkor, ha Magyarországon megindul a szociális munkásképzés. Ezt követően a DOTE is bekapcsolódott a szervező munkába, amelynek az eredménye a főiskola megszületése.

A külföldi tapasztalatok adaptálása, a DOTE segítsége

– A főiskolát a Debreceni Orvostudományi Egyetem szellemi segítségét igénybe véve, külföldi tanácsadók segítségével szerveztük. Amikor még sem épület, sem oktatói kar nem volt, csupán elképzelés, akkor Magyarországra érkezett – ösztöndíjjal – egy Richard Steiman nevű professzor az Egyesült Államokból, Boston mellől, aki azóta is itt van, figyelemmel kíséri munkánkat és segíti. Két szakot indítottunk 1990-ben. A védőnői és a szociális munkást. A következő évben startolt az egészségügyi ügyvitel-szervezés, amely akkor még ismeretlen volt Magyarországon. Nyugat-Európában járva a magyarországi változásokat figyelembe véve éreztem, hogy az egészségügyi informatikára előbb-utóbb szükség lesz. Jávor Andrásnak mondtam el az elképzeléseimet, először bizalmatlan volt, de aztán minden támogatást megadott. Egy év alatt sikerült a feltételeket megteremteni. Őszintén meg kell mondanom, hogy amikor az ötletet felvettem, konkrét elképzeléseim még nem alakultak ki teljesen. Richard Steimannal beszélgetve kérdeztem, mit is kellene konkrétan csinálni? Ő azonnal küldött egy faxot Chicagóba, és egy hét múlva ott volt a képzés terve, amit adaptáltunk a magyar viszonyokra. Európában csupán Amszterdamban van egészségügyi informatikai képzés. Ma már a negyedik szakunk is működik, a diplomás ápolói. Hallgatói létszámunk hétszáz fölött van, hat év alatt tehát négy szakot indítottunk, ebből három olyan, amely korábban Magyarországon ismeretlen volt (diplomás ápoló, szociális munkás, ügyvitelszervező). Hallgatóink négy évi főiskolai tanulás után kapnak diplomát, jelentkezőink az ország egész területéről jönnek.

Huszonöt év a felsőoktatásban

– Az Apáczai Csere János-díjat pedagógiai munkásságért adományozzák olyan pedagógusoknak, akik évtizedeket töltöttek el a pályán és jelentős életművet tud-

hatnak maguk mögött.

– Huszonöt éve dolgozom a felsőoktatásban, mindvégig tanítottam és tanítok ma is, amellett, hogy egy új főiskola szervezésében sikerült részt vennem és eddig ismeretlen képzési formákat létrehozni.

– *Mit tanít jelenleg?*

– A szociális munka gyakorlatát többek között, ez nagyon fontos számomra, mert akkor tudunk jól szociális munkásokat képezni, ha közvetlen kapcsolatban állunk azzal a szférával, ahol majd a végzősök dolgozni fognak, és nyomon tudjuk követni az irányító rendszerben és a mindennapi munkában bekövetkező változásokat. A főiskola szervezése idején tagja voltam annak a munkabizottságnak, amely kidolgozta a népegészségügy-tantárgy programját. Jelenleg a főiskolán a népegészségügyi tantárgyblokk vezetője vagyok, ez tulajdonképpen azt jelenti, mint az egyetemen egy tanszékvezetői beosztás.

– *Tulajdonképpen mivel foglalkoznak a szociális munkások?*

– Egyéneknek, közösségeknek igyekeznek segítséget nyújtani úgy, hogy az egyént és a közösséget tanítják meg, hogyan kell helyzetükön változtatni. Tanulnak jogot, közgazdaságtant, pszichológiát, valamint a szociális munka elméletét és gyakorlatát. A szociális szféra ellátórendszerében önkormányzatoknál, nonprofit és egészségügyi szervezeteknél tudnak elhelyezkedni.

– *Beszélgetésünk elején említette, hogy korábban a mezőgazdasági főiskolán a pilótaképzés problematikájával foglalkozott. Konkrétan mivel?*

– Nagy gondot jelentett, hogy sok volt a baleset a kiváló műszaki repülőgép-állomány mellett is. Alapos elemzés után kiderítettük, hogy a repülőgépes balesetek többnyire emberi hibából következnek be. Ha pedig emberi hibából, akkor a pilótákat fel lehet készíteni a hibák elkerülésére. Először is szelektálni kell, gondosan válogatni a jelentkezők közül. A másik, ha hiányosságok mutatkoznak bizonyos területeken, hogyan tudjuk azokat kijavítani, ki-

küszöbölni. Éppen ezért az együttes testi-lelki képzésben, felkészítésben láttuk a lehetőséget. Szép eredményeket értünk el, amelyeket nemcsak itthon, de külföldön is elismertek. Egyik dolgozatom bírálója meg is fogalmazta, hogy nemzetközi viszonylatban is sikerült újat alkotnunk.

A főiskola menedzselése és nemzetközi kapcsolatok építése

– *Gondolom, ma a főiskola gondjainak megoldása nem kis feladatot jelent.*

– A főiskola menedzselése és karbantartása foglalkoztat. Minden energiámat arra fordítom, hogy egy modern, Európában elfogadható, illetve elfogadott tanterv alapján képezzük hallgatóinkat. Tizenöt külföldi egyetemmel van munkakapcsolatunk.

Nemcsak kölcsönös kutatási programjaink vannak és rendszerek az oktatók és a hallgatók cseréi, hanem adunk ki közös diplomát, szakosító oklevelet. Kidolgoztuk a térségfejlesztő szociálismunkás-képzés programját, amelyet a közeljövőben a müncheniekkel együtt valósítunk meg. Ez azt jelenti, hogy olyan munkacsoportok alakulnak ki, hogy a mi hallgatóinknak, oktatóinknak lehetőségük lesz a nyugati világban rövidebb-hosszabb időt eltölteni és résztvenni különböző programok megvalósításában. Ugyanakkor neves európai szakemberek, kutatók jönnek Nyíregyházára és dolgoznak nálunk.

– *Mit jelent az ön számára az Apáczai Csere János-díj?*

– Meg kell mondanom őszintén, váratlanul ért és nagy megtiszteltetés számomra. Úgy gondolom, mindebben kifejezésre jutott az a jó szándékú és segítőkész akarat, amivel a Debreceni Orvostudományi Egyetem az egészségügyi főiskolai karát támogatja. Látszik, hogy az egyetem számára nagyon fontos a főiskolai kar fejlesztése, az elhatározás komoly, s számos megoldandó feladatot jelent számomra.

F. T.

„Az élet velünk megy tovább

Fotókiállítás a csontvelő-átültetésről

Gervai Tamás a fényképészszakma elsajátítása után művészi kifejezőeszközként a fotózást választotta. Ennek már huszonnégy éve. Tematikus kiállításaival Tel-Avivtól New Yorkig a világ több országában bemutatkozott. Fotógrafikái, fotómontázsai a zsidóság sorsfordulóival, letűnt történelmi korszakokkal, vallási és kulturális témákkal foglalkoztak. Az emberi elesettség, szenvedés iránti érzékenység állandó jellemzője alkotásainak. A január 28-án a DOTE Elméleti Galériájában nyíló kiállítás témája életének legnagyobb csatája. Leukémia állapotot kaptak meg orvosai. A kezeléseket, a betegtársakat, a gyógyítókat a téma jellegéből adódóan a fotódokumentarizmus eszközeivel öröközte meg. De nem fekete-fehér, hanem színes felvételeken. Hiszen a világot is csak színesen láthatják azok, akik visszatértek. Milyen sok mondanivaló, tapasztalat halmozódik fel az emberben, mire meggyógyul.

– Az ember nem szívesen beszél a betegségéről. Hogy mégis képsorozatot csináltam, annak az az oka, hogy szeretném felhívni a figyelmet arra, milyen fontos az ember életében mások segítsége. Egy idegen országból, idegen embertől kaptam csontvelőt. Hát nem csodálatos? Él egy ember néhány ezer kilométerre tőlem, aki úgy döntött, hogy csontvelődonor lesz. S ezt tette úgy, hogy nem tudja, ki az, aki kapja. Nem tudja, hogy annak milyen a bőre színe, a nemzetisége, vallása, milyen nyelven beszél. Egy ismeretlen embernek köszönhetem az életem. Mégis csak létezik humánus, emberi összetartozás!

– *A túlélni, a meggyógyulni akarás mellett mi adott energiát a fotózáshoz?*

– Az ember az élet nehéz perceiben sem tudja megtagadni önmagát. Ez történt velem is. Én, aki húsz éve fotográfálok, nem tudtam megállni azt, hogy egy ilyen helyzetben ne fényképezsem végig saját magam és a társaim, ne mutassam be az átélt nehéz pillanatokat. Kihívást jelentett számomra, hogy ilyen sorozatot még senki nem csinált, mivel a kezelések szigorúan steril körülmények között történnek. Volt időm átgondolni. Ha ez csak számomra

lenne fontos, nem csináltam volna meg. De mások számára is tanulságos lehet, ezért beszélünk most is róla. Alkatomból adódóan nemcsak az foglalkoztatott, ami körülöttem volt, hanem az is, mi lesz, ha kijövök.

– *A művészi tervek, az alkotni akarás gondolom, még inkább segítették abban, hogy élni akarjon.*

– Biztos vagyok benne, hogy az optimizmus, a tervezés, az élni akarás is gyorsította a gyógyulásomat. Aki feladja, akinek nincsenek céljai, az vagy nem éli túl, vagy nehezebben és lassabban képes gyógyulni. Soha nem szabad feladni! Bennem fel sem vetődött az a gondolat, hogy én ezt nem élem túl. A halállal nem vagyok olyan jó viszonyban. A halálból

egyébként se néz vissza az ember. Ezért fölösleges rajta morfondírozni.

– *Az emberrel semmi sem történik véletlenül. Minden megélt dolog tapasztalattal, bölcsességgel gazdagíthatja, ha odafigyel rá. Lelkiben mi gazdagította?*

– A barátság mindig nagyon fontos dolog volt az életemben. A barátaim ismernek, betegségem alatt sem a szánakozásukat éreztem. Ők tudják rólam, hogy nem vagyok összeroppanós típus. Nap mint nap csengett a telefon a kórtermemben. Még a telefonközpont is feljött megnézni, ki az az

ember, aki New Yorkból, Stockholmból, Párizsból, Tel-Avivból is hívnak. Hogy vagy? Mindenki ezzel kezdte. De ezekből a kérdésekből kiéreztem biztatásukat: ne add fel, számítunk rád, visszavárunk!

– *A képeken látható betegtársairól mi tud? Tartják a kapcsolatot?*

– Hogyne, rendszeresen találkozom velük a kontrollok alkalmával. Jól vannak, gyógyulnak. Mindannyian élünk.

– *Túlvan a dolgok nehezén. Milyen nagy tervei vannak a fotózásban?*

– Ez az anyag Debrecen után Budapesten, majd Rotterdamban, Bostonban és Jeruzsálemben kerül kiállításra. Ha teljesen felépülök, szeretnék csinálni egy háború utáni boszniai sorozatot. Nem gondoltam volna, hogy az én életemben Európában bármikor is lehet háború. Sajnos, ez olyan kimeríthetetlen téma, amit lehet, hogy még a következő évezredben sem fogunk nélkülözni.

Pásztor-Balogh Judit

A DOTE-kórus 10 éve

Pro Universitate kitüntetést kaptak

A DOTE kórusa legutóbbi karácsonyi koncertjén Udvardy Miklós oktatási rektorhelyettől az egyetem legmagasabb kitüntetését, a Pro Universitate díjat vette át.

1985-ben városunk zenei életének egyik legjelentősebb egyénisége Gulyás György néhány lelkes tanítványával, zeneszerető orvosokkal és hallgatókkal gondolt egy nagyot: énekeljünk együtt! Így született meg a DOTE kamarakórusa, mely később létszámában bővülve egyes karrá nőtte ki magát. Kezdetben Kodály-műveket énekeltek, majd oratórikus művekkel bővült a repertoár. Cherubini c-moll rekviemét Magyarországon a II. világháború után elsőként adták elő. Az 1987-es békéstarhosi zenei napokon Szokolay Sándor 50-es években íródott, s már méltatlanul majdnem elfeledett oratóriumát, az Istár pokoljárását mutatta be a kórus, a zeneszerző legnagyobb öröme. Ugyanebben az évben felléptek Oldenburgban, az Eurotreff fesztiválon, koncerteztek Bécsben és Regensburgban.

Lemezfelvétel

A kezdeti lelkes együttnéklést minőségi fejlődés követte 1988-tól, Berkesi Sándor vezetésével. 1990 szeptemberében az első komoly megmérettetést a belgiumi Maasmechelen városában rendezett nemzetközi kórusverseny jelentette, melyet megnyertek. Útban hazafelé kisebb templomokban léptek fel, legemlékezetesebb a német újraegyesítés előestéjén a Nürnberg mellett adott koncert. Első hazai hangfelvételük 1992-ben a Kodály-évforduló jegyében

Kodály-kórusművekből készült, sokoldalúságukat bizonyítva zongora- és orgonaműveket, dalciklusokat is megörökítettek. Ezt követte 1994 áprilisában a Szent Anna templomban egy élő koncert CD-felvétele. Újra műsorra került Cherubini c-moll rekvieme, melyet a Kollégiumi Kántussal és a debreceni Filharmonikus zenekarral adtak elő. A kórus 1989-ben

arany minősítést, 1994-ben hangversenykórus minősítést kapott. Európa számtalan városában szerepeltek, többek között Hannoverben, Olaszországban a lorétói egyházzenei fesztiválon, a svájci St. Gallenben, a szlovákiai Homonnán; az erdélyi szereplések közül a legnevezetesebb Tordaszentlászlón a névadóról készült szobor avatására rendezett fesztivál... Zilahon Berkesi Sándor kompozíciója, a Betlehem városban egy zeneszerzői versenyen a második díjat nyerte meg.

A karnagy vallomása

A zenei siker létrehozóit arról faggattam, mit jelent életükben a zene, az éneklés, mi tartja össze őket. Így vallottak:

Berkesi Sándor, a kórus karnagyja:

– A kántussal majd harmincéves a kapcsolatom, a DOTE-kórust nyolc éve vezetem. Közös CD-felvételünk is a jó együttműködést demonstrálja. A zeneművészeti főiskolán karvezetést tanítok, ami gyönyörű feladat. Valahol megfogható, és valahol mégiscsak megfoghatatlan. Valahol lehet tanítani és egy bizonyos ponton túl rengeteg titok veszi körül. Valami olyan kisugárzásnak kell megszületnie a karnagy részéről, amit az éneklő csoport átvéve együtt sugározhat a hallgatók felé. Így lesz erőforrást jelentő üzenet a zene. Erre próbálok tanítani diákjaimat, akik mindkét kórusombajárnak karvezetést gyakorolni.

– A Pro Universitate-díj is kifejezi az egyetemi vezetés kórus felé megnyilvánuló nagyrabecsülését. A támogatás mindig megfelelően szolgálta a kórus érdekeit?

– Közel harmincesztendő tapasztalatom alapján mondhatom, ahogyan az egyetem vezetése viszonyul a kórushoz, az egészen különlegesen melengető. Garanciája is fejlődésünknek. Nagyon őszinte lelkesedéssel támogatnak bennünket, anyagilag is és erkölcsileg is.

Ahogy a tagok látják

Kovács Béla:

– A Gulyás György vezette amatőr Kodály Kórusban kezdtem

el énekelni. Mikor ez a kórus profi lett, kimaradtunk egy néhányan. Hosszú évek teltek el, s hiányzott a közös éneklés. Gulyás Györggyel összetalálkozva felmerült a kórusalakítás gondolata. Hatan-nyolcan összejártunk énekelgetni, duzzadt a társaság. Az orvosegyetem vezetése szívesen befogadott bennünket, így alakult meg a DOTE-kórus.

Altörjay István:

– Kicsi gyerekkoromtól kezdve zongoráztam, gimnazista koromban Szegeden az Országos Bartók Műveltségi Versenyen a döntőig jutottunk a csapattal. Családomban is jellemző a zene-szeretet, öcsém Szegeden operatárs. A DOTE-kórus hangulatos, jó közösség. Színes egyéniségek vannak benne, diákoktól a nyugdíjas korosztályig. Az együttes muzsikálás nemes célja tart össze bennünket.

Újhelyi László:

– Gyerekkoromban szolfézásra jártam, majd hegedülni tanultam, amiben aztán csődöt mondtam. A kórus megalakulása után egy évvel kezdtem idejárni. Annyira megfogott, hogy hiányozna, ha péntekenként nem jöhetnék a próbákra énekelni.

Kengyeli Erzsébet:

– Nem volt alkalmam zenét tanulni. Amit zeneileg fejlődtem, azt mind a karéneklésnek köszönhetem. Az első nagy sikerünk, a belgiumi győzelem, aminek én is részese lehettem, csak megerősített abban, hogy itt a helyem.

Dobi Bálint:

– Már negyedik gimnazista korom óta tagja vagyok a DOTE-kórusnak, azóta elvégeztem az egyetemet, és most, mint orvos továbbra se hagyom abba az éneklést. A zene szeretete gyerekkorom óta jellemző rám, zenei

általánosba jártam. A kórus közössége, az énekelt művek színvonala mindig is élményt, örömet adott nekem.

Papp Lászlóné:

– Egy éve vagyok nyugdíjas, azóta járok a kórusba. Szeretem ezt a társaságot. Korábban a lányom volt kórustag, így ismertem meg őket. Most szerepet cserélünk, én énekelek a lányom helyett.

Gyöngy Béla:

– Én 1942-ben Csenky Imre énekkarában kezdtem. Aztán Potyók Balázs egyetemi karában, Czövek Lajos kórusában, a nagy Kodály Kórusban és az Erkel Kórusban énekeltem. Itt három éve vagyok. Ezek után talán mondanom sem kell, hogy a zenét nagyon szeretem.

P. B. J.

A pályánál is keményebben Sítáborban a Magas-Tátra lábánál

Európa időjárás térképét magunk elé idézve bizony kétségek között készülődtünk a szlovákiai Késmárkra, a DOTE idei első sítáborába. A hirtelen érkezett felmelegedés nem sok havat ígért – nekünk, laikusoknak. Mert a táborvezető, Bokor László és kollégája, Tóth Lajos tanszék-vezető váltig állította, nem kell félni, biztosan lehet síelni a Magas-Tátrában. Így aztán előkerültek a már kiválasztott cipők és lécek, a hajnali bepakolás után mindössze félórás csúszással elindult a társaság célja felé.

Akik valaha belekóstoltak már a DOTE testnevelési tanszéke és a Medikus SE által szervezett táborozásokba, azok, ha tehetik, újra visszatérnek. Jórészt ilyen tagokból állt ez a 44 tagú csapat is, melynek zömét harmadéves hallgatók alkották. Nem véletlenül, hiszen ők már túl voltak a vizsgáikon, így jöhetett számukra a megérdemelt kikapcsolódás. Rajtuk kívül néhány idősebb hallgató, illetve egyetemi, valamint egyetemen kívüli dolgozó vágott neki a január 13-tól 20-ig tartó táborozásnak.

A Miskolcon tartott szokásos hosszabb pihenő után, amikor is csatlakozott hozzánk három odavalósi hallgató is, hamar elértük a határt. Nem okozott különösebb gondot az átjutás sem, így a szikrázó napsütésben folytattuk utunkat, miközben aggodalmas pilantásokat vetettünk a tájra. Bizony csak imitt-amott fehérlett, legtöbb helyen nyoma sem volt a korábban hullott hónak. Aztán ahogy elhagytuk az újabb, hagyományossá vált megállóhelyet, Eperjest, egyre inkább visszaköltözött belénk

a remény, hiszen gyönyörű, összefüggő fehér takaró borított mindent. A közel nyolcórás buszozás után, mielőtt még elértek volna Késmárkot, egy útszéli panzióhoz kanyarodtunk, ugyanis a Hotel Flipper adott szállást számunkra.

Bár a nap még magasan járt, síelésre az első napon már nem kerülhetett sor. Annál inkább a hét további részében. Miután vezetőink tudomására jutott, hogy abban az időszakban a nekünk legoptimálisabb pálya Bachledovában található, valamennyi napon arrafelé vettük az irányt. Az már a megérkezés után kiderült, hogy ezúttal a kezdők maradnak kisebbségben. Ezért a haladókat Bokor tanár úr tudásuktól függően három csoportba osztotta. A többiekkel Tóth tanár úr foglalkozott. Akik még nem jártak az úgynevezett francia felvonóval is ellátott pályán, azok első látásra igencsak elcsodálkoztak, egyrészt egyes szakaszainak meredekségén, másrészt a minőségén. Ugyanis fekvése miatt jobbra jég borította. Különösen az erdős szakaszokon bizonyult igen keménynek. Na de ki törődik azal, ha végre léceket csatolhat a lábára? Különösen, ha már egy éve vár a nagy alkalomra. Így aztán a haladók gyorsan

a felvonóra ültek, és kezdődhetett a 250 méterrel magasabban lévő startnál a bemelegítés. A tapasztalt rókának számító Bokor László erre nagy hangsúlyt fektetett, s a későbbiekben mindenki számára beigazolódott, teljesen joggal. A fagyos, csúszós pályán időnként akrobatamutatványokra is szükség volt, ha valaki a talpán akart maradni. Persze ez sokszor nem sikerült, aminek eredményeként már az első napon egy izomhúzódás, később pedig egy medence-, illetve kézcsonttörés festette borúsabbra az amúgy vidám képet.

A pálya alsó szakaszán, közel a kis tárcsás felvonóhoz, vert tanyát a kezdők csapata, akiket Tóth Lajos a tőle megszokott alapaossággal és türelemmel próbált bevezetni a síelés tudományába. Jórészt sikerrel. Eltekintve néhány bátortalanabb hölgytől, hamar lábra, illetve lécre kapott a társaság, és már a harmadik napon kipróbálta a nehezebb és hosszabb pályát is. A különbség persze nem tűnt el, hiszen időközben a haladók is tovább fejlesztették addigi

tudásukat, megtanulták a szalalozást, a buccán áthaladást, illetve az azon átugrást, valamint sulykolták a bot-használatot.

Amellett, hogy a régen hullott hó miatt csak néhány pálya maradt alkalmas a síelésre, Bachledova mellett szólt a csodálatos panoráma is. Délelőttönként a szikrázó napsütésben a csúcsról indulók előbb rövid napfürdőt vettek, amit aztán leérkezve a büfé előtt korralt bort vagy teát kortyolgatva folytattak. Effajta folyadékok igénybevétele az utolsó napokban

A pálya felső részén gyakran gyűlt össze a csapat

még inkább ajánlatos lett, mivel az időjárás hidegebbre, ködösebbre változott. Ekkor többeknek már a kedvük is elment az állandó csúszkálástól, inkább a félig kész büfé előtti falócákra múltatták az időt. Sokan valamilyen változásra vágytak, ami aztán az utolsó napon be is következett. Egy félnapos, hideglelés, jeges csúszkálás után a teljes csapat a szomszédos Zdiar pályáira vonult át. Meglehetően egyetlen szakasz sem volt olyan hosszú, mint az előző, ám a fokozatosság miatt a legtöbb táborozónak felüdülést jelentett. A felvonókra ugyan helyenként percekig kellett várnunk, de kárpótolt mindenkit, hogy a nagy forgalom miatt a jeges részek is porhóval terítődtek be. Azon már igazán élvezetes síelést rendezhetett kezdő és haladó, igaz, ekkorra már ezt a megkülönböztetést el lehetett felejteni, a DOTE csapatában ugyanis, aki tehet, ügyesen siklott a lécen és a talajjal is jóval kevesebbszer került testközelbe.

Kép és szöveg: Égerházi Péter

Ez történt...

Dr. Buris László egyetemi tanár, az Igazságügyi Orvostani Intézet igazgatója 1995. október 3-5 között a magyar delegáció tagjaként részt vett az ENSZ főtitkárhelyettese által Prágában rendezett kábítószerügyi konferencián.

Dr. Szöllösi János a DOTE Biofizikai Intézetének docense 1995. november 2-án tartotta habilitációs előadását az Elméleti Tömb tantermében: "Fluoreszcencia képalkotó mikroszkópia alkalmazása a sejtbiológiában" címmel.

A Magyar Thrombosis és Haemostasis Társaság 1995. november 2-3-4-én tartotta III. Kongresszusát Debrecenben a DAB Székházban neves hazai és külföldi előadók részvételével a II. számú Belgyógyászati Klinika szervezésében.

Dr. Muszbek László rektor - a debreceni egyetem rektorainak a társaságában - 1995. november 6-án részt vett a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Közgyűlésének elnöke által kezdeményezett konzultáción, amelyen Nyíregyháza város felsőoktatási intézményeinek jövőjéről folytattak eszmecsereket.

1995. november 7-én ülést tartott a DOTE Habilitációs Bizottsága, amelynek keretében a Bizottság habilitálta: Dr. Hernádi Zoltán egyetemi docenst (Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika); Dr. Szöllösi János egyetemi docenst (Biofizikai Intézet); Dr. Varga Sándor egyetemi docenst (VILEG) és Dr. Zs. Nagy Imre címzetes egyetemi tanárt (VILEG).

1995. november 8-án Dr. Muszbek László rektor a rektorhelyettesek és a gazdasági főigazgató társaságában a Rektori Hivatalban fogadta Dr. Lépes Péter népjóléti minisztériumi helyettes államtitkárt és Prof. Dr. Forgács Iván miniszteri biztost. A megbeszéléshez csatlakozott Dr. Bedő Zoltán kórházi osztályvezető főorvos, országgyűlési képviselő és Dr. Péter Mózes professzor is. A konzultáció keretében eszmecsereket folytattak időszertű egyetempolitikai és gazdasági kérdésekről.

1995. november 10-én eredményt hirdetett a DOTE III.sz. Belgyógyászati Klinika rekonstrukciós fejlesztésére kiírt pályázatot elbíráló bizottság. A tendert a nyíregyházi székhelyű Kelet-Spect Építőipari Vállalat nyerte el.

Dr. Muszbek László rektor 1995. november 18-án a rektorhelyettesek társaságában a Rektori Hivatalban fogadta YOSHIMOTO TANAKA urat, Japán budapesti nagykövétét, aki a japán Kormány nagy értékű műszer-adománya segítségével létesített Magyar-Japán Elektronmikroszkópos Laboratórium egyéves jubileuma megünneplésére érkezett egyetemünkre. A nagykövet úr ezúttal újabb értékes kiegészítő berendezést adott át a közös laboratórium vezetőjének Dr. Molnár Péter egyetemi tanárnak. Az egyetem rektora az ünnepség után fogadást adott a nagykövet úr tiszteletére.

A DOTE 1995. november 18-án tartotta hagyományos Gólyabálját a Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarában, amelyen a rendezvény díszvendégeként részt vett YOSHIMOTO TANAKA úr, Japán budapesti nagykövete és kísérete is. Dr. Muszbek László rektor felesége kíséretében üdvözölte az egyetem első éves hallgatóit díszvendégeit, valamint a meghívottakat, s a nyitó táncsoport keringőjét követően ünnepélyesen megnyitotta a DOTE 1995/1996 évi Gólyabálját. A rektor hangulatos fogadást adott a díszvendégek, az egyetem tanárai, a Diákönkormányzat vezetői és a bál rendezői tiszteletére.

A III. számú Belgyógyászati Klinika fennállásának 20 éves jubileuma alkalmából a DOTE Tudományos Bizottsága és a DAB Orvosi- és Biológiai Szakbizottsága jubileumi ünnepi ülést rendezett 1995. december 11-én a DAB Székházban. A rendezvényt Dr. Muszbek László rektor nyitotta meg. Összefoglaló előadást tartott Dr. Szegedi Gyula egyetemi tanár, a III.sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem, a Kábítószer Tárcaközi bizottság és a PHARE Kábítószer Keresletcsökkentési team 1995. december 12-én kerek asztal megbeszélést tartott a Gyermecklinika tantermében a meghadone terápiáról. A tudományos megbeszélést Dr. Muszbek László rektor nyitotta meg. Előadást tartott Dr. Ernst Buning, az Európai Unió METWORK programjának koordinátora.

A DOTE Szakszervezeti Bizottsága a 40-45-50 éves és ennél hosszabb idejű szakszervezeti tagsággal rendelkező nyugdíjas tagjai tiszteletére ünnepi ülést rendezett 1995. december 13-án a rektori tanácssteremben.

A II.sz. Sebészeti Klinika 1995. december 15-én tartotta évadzáró tudományos ülést, amelynek keretében a Klinika tagjai számoltak be tevékenységükről.

1995. december 20-án nagyszerű karácsonyi koncertet adott a megalakulásának 10 éves jubileumát ünneplő DOTE Kamarakórus. A jubiláló Kórust Dr. Udvardy Miklós oktatási rektorhelyettes köszöntötte és méltatta, majd Berkesi Sándor karnagynak átadta az Egyetemi Tanács által a Kórusnak adományozott Pro Universitate emlékérmét.

A családorvosi szakképzésben résztvevő rezidensek 1995. december 29-én vehették át vizsgabizonyítványukat a rektori tanácsteremben Dr. Udvardy Miklós és Dr. Szegedi Gyula rektorhelyettestől.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem akkreditációjával kapcsolatban Dr. Vizi E. Szilveszter akadémikus az Országos Akkreditációs Bizottság Orvos-egészségügyi Felsőoktatási Intézményi Szakbizottságának elnöke Dr. Kiss Péternek a szakbizottság referensének a társaságában 1996. január 15-én egyetemünkre látogatott. A vendégeket Dr. Muszbek László rektor és a rektorhelyettesek fogadták, s megbeszélést folytattak az egyetem akkreditációjával kapcsolatos kérdésekről.

Dr. Kovács Péter professzor a DOTE Gyógyszertani Intézetének igazgatója 1996. január 19-én tartotta tanszél"oglaló előadását. A halaszthatatlan hivatalos ügyben távollévő rektor helyett Dr. Udvardy Miklós egyetemi tanár ismertette az új tanszékvezető életpályáját és méltatta munkásságát majd Dr. Kovács Péter tartotta meg előadását "Primér csontvelőtenyészetek a farmakológiai kutatásban" címmel.

A DOTE Egészségügyi Főiskolai Kara és a Kórházi Informatikáért Alapítvány rendezésében 1996. január 25-26-án "A kórházi informatika és menedzsment aktuális kérdései" címmel két napos konferenciát tartottak. A konferencia résztvevőit Dr. Zilahi József a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Közgyűlés elnöke köszöntötte, majd Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár, a DOTE rektora tartotta a megnyitó beszédet. A plenáris ülésen és a kerekasztal-beszélgetéseken a téma országos szaktekintélyei tartottak előadást és vállalták a szekcióülések vezetői tisztét.

Kitüntetések, személyi hírek:

A Magyar Kultúra Napja alkalmából a művelődési- és közoktatási miniszter kitüntetésben részesítette a tudomány, a művészet és az oktatás területén kiemelkedő eredményeket elért személyiségeket.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem oktatói közül - a magyar felsőoktatás és az orvosképzés korszerűsítése, iskolateremtő készsége, nemzetközileg is megbecsült tudományos kutatási tevékenysége elismeréséül Dr. Fésüs László egyetemi tanárnak tudományos rektorhelyettesnek a Szent-Györgyi Albert díjat; - a felsőfokú oktatás-nevelés területén végzett magas színvonalú munkájáért, valamint a pedagógiai gyakorlatot alkotó módon fejlesztő kiemelkedő tevékenységéért Dr. Lukácskó Zsoltnak a DOTE Egészségügyi Főiskolai Kara főigazgatójának az Apáczai Csere János díjat adományozta. A kitüntetések 1995. január 22-én a Néprajzi Múzeumban ünnepélyes keretek között Dr. Magyar Bálint művelődési- és közoktatási miniszter adta át.

A Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlése Dr. Szegedi Gyula egyetemi tanárt, a III. számú Belgyógyászati Klinika igazgatóját, klinikai rektorhelyettest levelező tagjává választotta.

Kérdőjel A Debreceni Orvostudományi Egyetem lapja.

Felelős kiadó: dr. Muszbek László rektor.

Felelős szerkesztő: Filep Tibor.

Szerkesztőség: a diákkormányzat irodájában . **Telefon:** 411-600/5220. **Telefon/fax:** 415-753.

(4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98., II-es kollégium, földszint)

Tördelés-típoográfus: Magulya László (Oktatásfejlesztési Központ).

Nyomják: a DOTE házi nyomdájában.

Terjeszti: a szolgáltatási osztály és a diákkormányzat.